

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14P/75/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223201727
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:2223201727.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou v mimosporovej veci starostlivosti o maloleté dieťa: Š. T., R.. XX.XX.XXXX, D. J. P. XXXX/XX, A. I., T.. Č.. C. P. N. A. O. W. A. I., R. XXX/X, A. I., zastúpené kolíznym opatrovníkom, zástupcom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, za účasti procesného opatrovníka: Mesto Dunajská Streda, dieťa rodičov - matka: O. T., R.. XX.XX.XXXX, D. J. P. XXXX/XX, A. I., otec: Š. D., R.. XX.XX.XXXX, D. J. P. XXXX/XX, A. I., o nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine maloletému Š. T., R.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť najdlhšie na šesť mesiacov s tým, že na výkon ústavnej starostlivosti sa maloleté dieťa umiestňuje do Centra pre deti a rodiny A. I., I. I. B.. R. Č.. XXX/X, A. I..

II. Súd zaväzuje matku povinnosťou prispievať na výživu maloletého Š. T., R.. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet P. N. A. O. W. A. I., I. I. B.. R. Č.. XXX/X, A. I., počnúc od 29.05.2023.

III. Súd zaväzuje otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého Š. T., R.. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet P. N. A. O. W. A. I., I. I. B.. R. Č.. XXX/X, A. I., počnúc od 29.05.2023.

IV. Súd ukladá obom rodičom výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, a to podrobenie sa sociálnemu a odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, najmä ohľadne riadneho zabezpečenia výchovného prostredia maloletým deťom.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 29.05.2023 bol Okresnému súdu Dunajská Streda doručený podnet - Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, na vydanie neodkladného opatrenia na dočasné umiestnenie maloletého v zariadení na výkon rozhodnutia (Centrum pre deti a rodinu CDR A. I.) spolu s návrhom na nariadenie výchovného opatrenia. Z návrhu vyplynulo, že maloletý má 9 súrodencov, pričom 7 z nich je v súčasnosti umiestnených na výchovné opatrenie v CDR A. I. na základe neodkladného rozhodnutia tunajšieho súdu č.k. 15P/93/2022-108. Maloletý bol neodkladným opatrením 15P/37/2022 zo dňa 20.5.2022 umiestnený do Psychiatrickej nemocnice N.. K. na detoxikačný pobyt. Dňa 20.6.2022 bol premiestnený do Resocializačného centra F. N. C. J. na resocializačný pobyt na základe uznesenia 15P/49/2022, jeho pobyt v zariadení pokračoval na základe uznesenia 5P/95/2022-17 a uznesenia 5P/95/2022-39, podľa ktorého sa pobyt mladistvého ukončuje ku dňu 30.6.2023. Mladistvý aktívne pracuje na svojej liečbe zo

závislosti od drog. V tomto školskom roku ukončí povinnú školskú dochádzku na Špeciálnej základnej škole v J., pričom bol prijatý na OUI C. Z. C. D. D.. Oddelenie SPODaSK kontaktovalo OUI v V., kde je ešte voľné miesto a kde by po návrate do A. I. mohol prestúpiť a pokračovať vo vzdelávaní. Mladistvý pristupoval k liečbe zodpovedne, pri kontrole testom boli u neho zistené drogy iba po decembrovom návrate z domáceho prostredia, kedy to rodina vysvetlila užívaním sirupu proti kašľu. Zo začiatku mladistvý verbalizoval chuť po droge, avšak dnes už drogy úplne odmieta. Uvedomuje si, že život bez drog mu ponúka viac možností a už sa k drogám nechce vrátiť. Je hrdý na to čo dokázal a aký život žije teraz. Chce sa naďalej vzdelávať a žiť bez drog. Dňa 3.5.2023 oddelenie SPODaSK vykonalo návštevu mladistvého v zariadení. Mladistvý uviedol, že sa nechce vrátiť do domáceho prostredia, nakoľko sa obáva, že na J. P. C. A. I., (kde pred nástupom na liečbu žil), je ľahká dostupnosť drog a on nechce zlyhať. Mladistvý sám napísal svoj názor, že by chcel byť umiestnený do CDR A. I., kde sú umiestnení aj jeho súrodenci, ku ktorým má blízky vzťah. Oddelenie SPODaSK na deň 17.5.2023 pripravilo prípadovú konferenciu, kde bola pozvaná najbližšia rodina mladistvého. Otec Š. D. a teta K. D. uviedli, že rozumejú, prečo je jeho umiestnenie v tejto situácii najlepšie riešenie a súhlasili s umiestnením. Matka O. T. a stará matka O. D. uviedli, že by mladistvý mohol bývať aj s nimi, avšak vyjadrili obavu, že nie sú si isté, že by vedeli zabezpečiť všetky potreby a bezpečnosť dieťaťa. Priamo v kancelárii v ten deň bol sprostredkovaný telefonický rozhovor matky so synom. Matka a syn boli v kontakte prvýkrát odkedy bol mladistvý 20.5.2022 umiestnený na liečbu. V rozhovore jej syn vysvetlil svoje obavy z návratu na J. cestu a vysvetlil matke, že sa obáva, že by jeho návrat do bežného života nebol úspešný. Následne matka aj stará matka uviedli, že rozumejú, prečo je umiestnenie mladistvého najlepším riešením a s umiestnením súhlasili. Oddelenie sociálnoprávnej pomoci detí a sociálnej kurately dospelo k názoru, že umiestnenie dieťaťa do CDR A. I. je pre mladistvého najlepším riešením. Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe zistených skutočností a žiadosti mladistvého dospelo k názoru, že po ukončení resocializačného pobytu je potrebné umiestniť mladistvého do CDR Dunajská Streda za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Pre mladistvého je zabezpečené miesto v CDR A. I., R.D. XXX/X, XXX XX A. I. a nástup je dohodnutý na 30.6.2023.

2. Matka ani otec maloletého sa k návrhu nevyjadrili, v konaní neprejavili záujem a na nariadené pojednávanie sa ani nedostavili, nežiadali odročiť pojednávanie, na výzvu súdu nereagovali. Súd nezistil žiadny dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, preto s odkazom na ustanovenie § 180 C. s. p. realizoval pojednávanie v ich neprítomnosti.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom kolízneho opatrovníka a procesného opatrovníka maloletého a jednak sa oboznámil s obsahom pripojených listinných dôkazov, a to rodným listom maloletého, písomným vyjadrením maloletého, úradným záznamom z prípadovej konferencie, správou občianskeho združenia C. - W. P. F. N., sociálnou správou o dieťati z 19.05.2023, lustráciou rodičov maloletého v registri sociálnej poisťovne, správou mesta A. I. z 03.10.2023, priebežnou správou CDR A. I. z 09.10.2023, správou Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajská Streda z 26.10.2023, obsahom pripojeného spisu sp.zn. 5P/95/2022, pričom bol zistený nasledovný skutkový stav:

4. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

5. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

6. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

7. Podľa ods. 4 tohto ustanovenia, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § 48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,

b) inú povinnosť.

8. Podľa ods. 5 tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

9. Podľa ods. 6 tohto ustanovenia, ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

10. Podľa ods. 7 tohto ustanovenia, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

11. Podľa ods. 8 tohto ustanovenia, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

12. Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, súd dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletým, a to jeho umiestnením v centre pre deti a rodinu, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému, jeho resocializácie, na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. V konaní bolo preukázané, že v dôsledku zanedbávania starostlivosti o maloletého rodičmi maloletého, u maloletého bolo zistené neprimerané sociálne správanie v dôsledku aj užívania omamných látok vyúsťujúce až do agresie. Dôležitý je najmä pravidelný a pevne stanovený režim. Ten mu pomáha pohybovať sa v hraniciach noriem spoločenského správania sa. Žiaduce je taktiež posilňovanie pozitívneho správania, nondirektívny prístup k dieťaťu a časté individuálne rozhovory.

13. Maloletý dospel do štádia, kedy si sám uvedomuje svoje neprístojné chovanie a už aj sám vyhľadáva v tomto smere pomoc u vychovávateľa. Vyjadril sa, že by rád ostal v zariadení, v ktorom je aktuálne umiestnený, cíti sa tu bezpečnejšie ako u svojej matky. Je v kontakte s oboma rodičmi, matka ho aj navštevuje. Maloletý si rád spomína na svoju starú mamu, u ktorej by si vedel predstaviť žiť. K užívaniu drog má absolútne negatívny postoj a zaznamenal určitý posun v správaní, má snahu kontrolovať svoje správanie, rešpektuje pravidlá v prítomnosti autority. Je potrebné u neho podporovať schopnosť kontroly a náhľadu na svoje správanie, uvedomovanie si jeho dôsledkov a dopadu na okolie, ktoré mu aktuálne nevedia zabezpečiť rodičia.

14. Preto i rodičom maloletého bolo uložené výchovné opatrenie za účelom jednak vytvorenia výchovného prostredia a zlepšenia rodičovských zručností a jednak pripomenutia im aspoň základnej vyživovacej povinnosti voči maloletému, ale aj ostatným deťom, o ktoré sa žiaľ nedokážu postarať. Rodičom treba dôrazne vysvetliť, že zanedbávaním ich zákonnej povinnosti môžu čeliť aj trestnému konaniu.

15. Preukázané bolo, že v záujme úspešného zavŕšenia výchovného opatrenia je potrebné ho umiestniť v zariadení pre deti a rodiny, ďalej vyvíjať a podporovať u maloletého pozitívnu zmenu správania. Je legitímne očakávané, že pobyt v tomto zariadení splní svoj účel. Maloletý nie je pripravený na návrat do prirodzeného, respektíve náhradného rodinného prostredia. S poukazom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, sa výchovné opatrenie javí ako vhodná forma práce s dieťaťom, usmerňuje jeho správanie a drží ho v hraniciach normy, preto v rámci nariadenia výchovného opatrenia, súd uložil výchovné opatrenie na 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku a to formou výchovného pobytu v centre pre deti a rodinu.

16. Zároveň má povinnosť ÚPSVaR informovať maloletého o výsledku tohto konania a súd o výsledku výchovného opatrenia v zmysle ust. § 37 ods. 7 Zákona o rodine.

17. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu vecí (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).